

Time : 03 hours

वेळ : ०३ तास

Total Marks: 100

एकूण गुण : १००.

N.B. : 1) Section I consists of 40 multiple choice questions.

(All are compulsory: 40 X 1 = 40 marks)

2) Answer any 03 questions in Section II (Each question : 10 marks)

3) Answer any 02 questions in Section III (Each question : 15 marks)

सूचना: १) विभाग-१ मध्ये ४० वैकल्पिक प्रश्ने दिलेली आहेत. (सर्व प्रश्ने अनिवार्य. ४०X१=४०)

२) विभाग-२ मधून कोणतेही तीन प्रश्ने सोडवा. (प्रत्येक प्रश्नास १० गुण)

३) विभाग-३ मधून कोणतेही दोन प्रश्ने सोडवा. (प्रत्येक प्रश्नास १५ गुण)

Section I

1) 'Podcasting' means.....

A) Selling the news over internet	B) immediate sale of news over internet
C) immediate transmission of news over internet	D) casting news for transmission

'पॉडकास्टिंग' म्हणजे _____

अ) इंटरनेटवर बातम्यांची विक्री करणे	ब) इंटरनेटवर बातम्यांची तात्काळ विक्री
क) इंटरनेटवर बातम्यांचे तात्काळ वितरण	ड) प्रसारणासाठी बातम्यांची निवड करणे

2) 'Seditious libel' means.....

A) the act of defaming a public official in print media	B) seducing an official to provide news to print media
C) act of seducing the liberty of the print media	D) the seditious encounter of characters in a media story

देशद्रोहात्मक बदनामी म्हणजे _____

अ) मुद्रित माध्यमातून शासकिय अधिकाऱ्यांची बदनामी करणे	ब) मुद्रित माध्यमांना वृत्त पुरविण्यासाठी एखाद्या अधिकाऱ्याला प्रेरित करणे
क) मुद्रित माध्यमांचे स्वातंत्र्य प्रोत्साहित करणे	ड) प्रसारमाध्यमांच्या बातम्यांतून देशद्रोह घडणे

3) Semiotics means.....

Turn Over

A) The study of semiology	B) The study of signs and its usage in human life
C) The study of signs and symbols for media	D) The study of signs for testing in media

‘सेमियोटिक’ म्हणजे _____

अ) चिन्हशास्त्रांचा अभ्यास	ब) मानवी जीवनात चिन्हे आणि त्यांच्या वापरांचा अभ्यास
क) माध्यमांसाठी चिन्हे आणि त्यांच्या वापरांचा अभ्यास	ड) माध्यमांत परिक्षणासाठी चिन्हांचा अभ्यास

4) ‘Simulcast’ means.....

A) simultaneous broadcast or telecast of a program by radio and television	B) broadcast and telecast in the digital world
C) broadcast and telecast through internet	D) none of these

‘सायमलकॅस्ट’ म्हणजे _____

अ) नभोवाणी व दूरचित्रवाणीद्वारे एखाद्या कार्यक्रमाचे एकाच वेळी प्रसारण करणे	ब) डिजिटल जगतात प्रसारित करणे
क) इंटरनेटद्वारे प्रसारित करणे	ड) यापैकी नाही

5) UHF means.....

A) Ultra High Frequency	B) United High Federation
C) United High Frequency	D) Ultra Heavy Frequency

‘युएचएफ’ म्हणजे _____

अ) अल्ट्रा हाय फ्रिक्वेन्सी	ब) युनायटेड हाय फेडरेशन
क) युनायटेड हाय फ्रिक्वेन्सी	ड) अल्ट्रा हेवी फ्रिक्वेन्सी

6) Rockumentary means.....

A) Rockogram	B) Documentary on Rock Music
C) Documentary	D) None of these

रॉक्युमेंटरी म्हणजे _____

अ) रॉकोग्राम	ब) ‘रॉक’ संगीतावरील माहितीपट
क) माहितीपट	ड) यापैकी नाही

Turn Over

7) The first Indian films to be nominated for Oscar Award is.....

A) Salaam Bombay	B) Lagan
C) Slum Dog Millionaire	D) Mother India

ऑस्करसाठी नामांकन मिळालेला हा पहिला भारतीय चित्रपट होय.

अ) सलाम बॉम्बे	ब) लगान
क) स्लम डॉग मिलिनियर	ड) मदर इंडिया

8) Expansion of CNN is

A) Canadian News Network	B) Communication News Network
C) Cable News Network	D) Common News Network

'सीएनएन'चा विस्तार आहे.

अ) कॅनेडियन न्यूज नेटवर्क	ब) कम्युनिकेशन न्यूज नेटवर्क
क) केबल न्यूज नेटवर्क	ड) कॉमन न्यूज नेटवर्क

9) Pulp fiction means.....

A) Magazines on Pulp	B) Magazine containing popular crime theme
C) Magazine with fiction	D) None of these

'पल्प' कल्पनारम्य म्हणजे

अ) 'पल्प'वरिल नियतकालिके	ब) प्रसिद्ध गुन्हेविषयक नियतकालिक
क) कल्पनाविषयक नियतकालिक	ड) यापैकी नाही

10) What is pragmatics?

A) Study of usage of language in social contexts	B) Study of Practical
C) Study of Language in Mobile	D) Study of mobile applications

'प्राग्माटीक्स' काय आहे ?

अ) सामाजिक संदर्भामध्ये भाषा वापरण्याचा अभ्यास	ब) प्रात्यक्षिकतेचा अभ्यास
क) भ्रमणध्वनीमधील भाषेचा अभ्यास	ड) भ्रमणध्वनीच्या अनुप्रयोगांचा अभ्यास

Turn Over

11) Copyright Act is of.....

A) 1956	B) 1955
C) 1951	D) 1957

‘कॉपीराईट’चा कायदा _____ या सालचा आहे.

अ) १९५६	ब) १९५५
क) १९५१	ड) १९५७

12) Laddering is a

A) Research Technique	B) Writing Technique
C) Speaking Technique	D) Analysis Technique

‘लॉडरिंग’ हे _____ एक आहे.

अ) संशोधन तंत्र	ब) लेखन तंत्र
क) बोलणे तंत्र	ड) विश्लेषण तंत्र

13) The Director of Baahubali 2 : The Conclusion is

A) S. S. Rajamouli	B) S. S. Rajakrishna
C) S. V. Rajagopalan	D) None of these

‘बाहुबली २ : दी कनक्लुझन’चे _____ हे निर्देशक आहेत.

अ) एस. एस. राजामौली	ब) एस. एस. राजाक्रिष्णा
क) एस. व्ही. राजागोपालन	ड) यापैकी नाही

14) Blat means.....

A) Culture	B) Tabloid
C) Blank	D) None of these

‘ब्लॉट’ म्हणजे _____

अ) संस्कृती	ब) टॅब्लॉइड
क) ब्लॉक	ड) यापैकी नाही

15) ABC means

Turn Over

A) Audition Behind Cable	B) Audit Before Connection
C) Audition Bureau in Cinema	D) Audit Bureau of Circulation

‘एबीसी’ म्हणजे _____

अ) ऑडिशन बिहांड केबल	ब) ऑडिट बिफोर कनेक्शन
क) ऑडिशन ब्युरो इन सिनेमा	ड) ऑडिट ब्युरो ऑफ सर्कुलेशन

16) B-Film means.....

A) Third class film	B) Low Budget Film
C) Big Budget Film	D) None of these

‘बी’-चित्रपट म्हणजे _____

अ) तिसऱ्या श्रेणीतला चित्रपट	ब) कमी खर्चातील चित्रपट
क) जास्त खर्चातील चित्रपट	ड) यापैकी नाही

17) The ‘Hicklin’ rule means.....

A) A long standing journalism standard of newspaper that corrupt the mind	B) A long standing obscenity standard of a book that corrupt the mind
C) A long standing Hicklin standard of a radio that corrupt the listener	D) A long standing media standard of a book that corrupt the mind

‘हिकलिन’ नियम म्हणजे काय?

अ) वृत्तपत्राची दीर्घकाळ पत्रकारिता मानदंड म्हणजे भ्रष्ट मन	ब) एखाद्या पुस्तकातील दीर्घकाळ टिकणारी अश्लीलता मानदंड म्हणजे भ्रष्ट मन
क) रेडिओचे दीर्घकालीन ‘हिकलिन’ मानदंड म्हणजे श्रोत्यांना भ्रष्ट करणे होय	ड) मन भ्रष्ट करणाऱ्या पुस्तक माध्यमाचा दीर्घकाळ टिकणारा मानदंड म्हणजे भ्रष्ट मन

18) ‘Jazz Journalism’ flourished in the

A) 20 th Century	B) 21 st Century
C) 18 th Century	D) 19 th Century

Turn Over

'जाझ पत्रकारितेची' भरभराट _____ झाली.

अ) २०व्या शतकात	ब) २१व्या शतकात
क) १८व्या शतकात	ड) १९व्या शतकात

19) SNMP stands for.....

A) Sample Network Management Protocol	B) Short Network Message Protocol
C) Simple Network Management Protocol	D) Simple Network Message Protocol

'एसएनएमपी' म्हणजे _____

अ) सॉम्पल नेटवर्क मॅनेजमेंट प्रोटोकॉल	ब) शॉर्ट नेटवर्क मॅसेज प्रोटोकॉल
क) सिम्पल नेटवर्क मॅनेजमेंट प्रोटोकॉल	ड) सिम्पल नेटवर्क मॅसेज प्रोटोकॉल

20) Denis McQuail is associated with

A) Uses and Gratification	B) User Generated Content
C) Content Analysis	D) Media Dependency

डेनिस मॅक्विल _____ याच्याशी संबंधित आहे .

अ) उपयोग आणि कृतज्ञता सिद्धांत	ब) वापरकर्त्याने उत्पन्न केलेला आशय
क) आशय विश्लेषण	ड) माध्यम निर्भरता

21) Media Convergence is the result of

A) Digitization	B) Digitalization
C) Television	D) Analogue

माध्यमांचे एकत्रिकीकरण हे _____ याचे परिणाम आहे.

अ) डिजिटायजेशन	ब) डिजिटलायजेशन
क) दूरचित्रवाणी	ड) ॲनालॉग

22) Morphing means.....

Turn Over

A) Changing from one place to another	B) Changing one thing into nothing
C) Changing someone into someone else	D) Changing all the things

'मॉर्फिंग' म्हणजे _____

अ) एका ठिकाणाहून दुस-या ठिकाणी बदलत असणे	ब) एखादी गोष्ट कशातच बदलत नसणे
क) एखादी गोष्ट एकातून दुसऱ्या एका याच्यात बदलत असणे	ड) सर्व गोष्टी बदलत असणे

23) Who is the chief executive officer of Google ?

A) Sunder Pichai	B) Sunder Madhavan
C) Sunder Rajdeep	D) Sunder Mohan

गुगलच्या मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याचे नाव काय आहे?

अ) सुंदर पिचाई	ब) सुंदर माधवन
क) सुंदर राजदीप	ड) सुंदर मोहन

24) 'Netiquette' means.....

A) Informal set of rules regarding internet	B) Informal set of rules for net connection
C) Informal set of rules for digital media	D) Informal set of rules of print media

'नेटिकेट' म्हणजे _____

अ) इंटरनेटशी संबंधित अनौपचारिक नियम	ब) 'नेट कनेक्शन'साठी अनौपचारिक नियम
क) डिजिटल मीडियासाठी अनौपचारिक नियम	ड) मुद्रित माध्यमाच्या संबंधात अनौपचारिक नियम

25) 'Newbie' means

A) an inexperienced person	B) an expert person
C) a new expert	D) an experienced expert

Turn Over

'न्यूबाय' म्हणजे _____

अ) एक अमनुभवी व्यक्ती	ब) एक तज्ञ व्यक्ती
क) एक नवीन तज्ञ	ड) एक अनुभवी तज्ञ

26) 'News flash' means

A) Short news that interrupts scheduled program	B) Flashes of News items
C) News that is flushed out	D) None of these

'न्यूज फ्लॅश' म्हणजे _____

अ) नियोजित बातमीपत्राच्या कार्यक्रमात व्यत्यय आणनारे लघु वृत्त	ब) बातमीपत्राच्या मधेच बातमी फडकवीणे
क) बातमीपत्राच्या मधेच फडकलेले वृत्त	ड) यापैकी नाही

27) 'News blackout' means.....

A) Withholding a particular news broadcast for a reason	B) News broadcast during blackout for a reason
C) News blackout due to power cut	D) Blocking news from media due to power cut

'न्यूज ब्लॅकआउट' म्हणजे _____

अ) नियोजित बातमीपत्राच्या कार्यक्रमात व्यत्यय आणनारे लघु वृत्त	ब) बातमीपत्राच्या मधेच बातमी फडकवीणे
क) बातमीपत्राच्या मधेच फडकलेले वृत्त	ड) यापैकी नाही

28) News peg means.....

A) Aspect that makes a story significant	B) News provided at intervals
C) News made by journalists	D) News that is not interesting

'न्यूज पेग' म्हणजे _____

अ) बातमी महत्वाची बनवीते असा भाग	ब) बातमी मध्यांतर करते असा भाग
क) पत्रकाराने केलेली बातमी	ड) रोचक नसलेली बातमी

29) Nickelodeon means

Turn Over

A) a popular comedy show	B) a popular centre specialized in recordings and filming
C) a popular news channel	D) a popular centre for amusement park

'निकेलोडेओन' म्हणजे _____

अ) एक लोकप्रिय विनोदी कार्यक्रम	ब) ध्वनिमुद्रण आणि चित्रीकरण या मधिल एक विशेष केंद्रीय लोकप्रिय भाग
क) एक लोकप्रिय वृत्त वाहिणी	ड) करमणूक पार्कमधिल एक लोकप्रिय केंद्र

30) Ombudsman is a person.....

A) who complaints to government	B) who complaints to public about media
C) who handles complaints from audience	D) who handles complaints from media

लोकपाल ही एक व्यक्ती आहे _____

अ) जी शासनाकडे तक्रार करतो.	ब) जी माध्यमांबद्दल लोकांकडे तक्रार करतो.
क) जो श्रोत्यांकडून आलेल्या तक्रारी हाताळतो.	ड) जो माध्यमांकडून आलेल्या तक्रारी हाताळतो.

31) 'Novella' is.....

A) A short story	B) A novel
C) A precursor of short story and novel	D) A combination of novel and short story

'नोव्हेला' हे _____ आहे.

अ) एक लघु वृत्त	ब) एक कादंबरी
क) लघु कथा आणि कादंबरीचे पूर्वसूचक	ड) कादंबरी आणि लघु कथांचे मिश्रण

32) 'News-hole' means

A) a Hole in the news	B) Space in newspaper for news
C) Space in newspaper for bad news	D) All of these

Turn Over

‘न्यूज-होल’ म्हणजे _____

अ) वृत्तामधे असलेले एक छिद्र	ब) वर्तमानपत्रातील बातम्यांसाठी असलेली जागा
क) वर्तमानपत्रातील वाईट बातमीसाठी असलेली जागा	ड) वरिलपैकी सर्व

33) ‘Onomatopoeia’ means.....

A) words that imitate sounds which they refer	B) News that replaces photo
C) News that is without sound	D) None of the above.

‘ऑनोमॅटोपिया’ म्हणजे _____

अ) संदर्भ वाचत असताना उच्चारलेला शब्द ध्वनी	ब) छायाचित्राची जागा घेतलेली बातमी
क) ध्वनीरहित बातमी	ड) वरिलपैकी नाही

34) ‘Pastiche’ means.....

A) Media product that imitates another similar one	B) Past media product that is not telecast
C) Media Production that is new	D) All of the above

‘पॉस्टीचे’ म्हणजे _____

अ) दूसरे एकसारखेच आशय उत्पन्न करणारे माध्यमांचे आशय उत्पन्न	ब) माध्यमांनी भूतकाळात उत्पन्न केलेला परंतु प्रसारीत न केलेला आशय
क) माध्यमांनी उत्पन्न केलेला नविन आशय	ड) वरिलपैकी सर्व

35) ‘Partisan press’ means

A) Press associated with a political party	B) Political Party of press
C) Media party	D) Party of journalists

Turn Over

‘पार्टिसन प्रेस’ म्हणजे _____

अ) राजकीय पक्षाशी संबंधित प्रेस	ब) राजकीय पक्षाची प्रेस
क) माध्यमांचा पक्ष	ड) पत्रकारांचा पक्ष

36) ‘Penny Press’ is of

A) 21 st Century mass appeal press	B) Indian mass appeal press
C) 19 th Century mass appeal press	D) Canadian mass appeal press

‘पेनी प्रेस’ ही _____ आहे.

अ) २१व्या शतकात जनमागणी करणारी प्रेस	ब) भारतीय जनमागणी करणारी प्रेस
क) १९व्या शतकात जनमागणी करणारी प्रेस	ड) कॅनेडीयन जनमागणी करणारी प्रेस

37) ‘Phi phenomenon’ means

A) a tendency of human perception system to provide continuity in motion pictures	B) a phenomenon of the eye to blink while watching motion picture
C) A) & B) both are correct	D) A) & B) both are wrong

‘फी इन्सोमेनान’ म्हणजे _____

अ) चलचित्राला अखंडता प्रदान करणारी मानवी ग्रहण प्रणाली	ब) चलचित्र बघताना डोळ्यांच्या पापण्या मिटण्याचा एकसारखेपणा
क) अ) व ब) दोन्ही बरोबर आहेत	ड) अ) व ब) दोन्ही चूक आहेत

38) Photomontage is

A) combination of photos	B) an art of combination of photo images to form one image
C) A) & B) both are correct	D) A) & B) both are wrong

‘फोटोमॉटेज’ हे _____ आहे.

Turn Over

अ) छायाचित्राची संयुक्तता	ब) एक प्रतिमा तयार करण्यासाठी फोटो प्रतिमांचे एक कला संयोजन
क) अ) व ब) दोन्ही बरोबर आहेत	ड) अ) व ब) दोन्ही चूक आहेत

39) Pilot testing means.....

A) Test done by pilot	B) Pilot that tests media
C) process of collecting a sample in a small scale	D) first media professional that test the program

पथदर्शी चाचणी म्हणजे

अ) पथदर्शीपणे चाचणी	ब) एक प्रतिमा तयार करण्यासाठी फोटो प्रतिमांचे एक कला संयोजन
क) लघु स्तरावर नमुना गोळा करण्याची एक प्रक्रिया	ड) कार्यक्रमाची चाचणी करणार प्रथम माध्यमकर्मी

40) 'Pickup' means.....

A) getting media person picked up for news	B) picking up a media news through camera
C) a shot filmed to augment a footage of motion picture	D) technique of media professional in arranging for exclusive news

'पिकअप' म्हणजे

अ) बातमी मिळविण्यासाठी माध्यम प्रतिनिधी नियुक्त करणे	ब) कॅमेराद्वारे माध्यमांसाठी बातमी मिळविणे
क) चलचित्राची लांबी वाढविण्यासाठी चित्रीत केलेला एक शॉट	ड) आगळीवेगळी बातमी मिळविण्यासाठी माध्यमकर्मीने वापरलेले तंत्र

SECTION II

Attempt any **THREE** questions out of **FIVE** (3 X 10 = 30 marks)

1. Discuss the features of Indian constitution, covering various parameters. विविध घटकांचा आढावा घेऊन भारतीय राज्यघटनेच्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

Turn Over

2. Article 19 (1) (a) of the Indian Constitution has given Freedom to Speech and Expression to the citizens. But these rights aren't absolute and there are several restrictions on them. Explain this statement.
भारतीय राज्यघटनेतील अनुच्छेद १९ (१) (अ) नुसार नागरीकांना अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य देण्यात आले आहे. परंतू हे अधिकार निरपेक्ष नसून त्यावर अनेक निर्बंधने लादण्यात आले आहेत, हे विधान स्पष्ट करा.
3. 'The Press Council of India is a toothless tiger' ! Discuss this statement with examples. 'भारतीय पत्र परिषद ही दंतहिन वाघ आहे' ! हे विधान सोदाहरण चर्चा करा.
4. Explain any three offences and the punishments for the same under the Information Technology Act, 2008.
२००८च्या माहिती तंत्रज्ञान कायद्यांतर्गत येणारे कोणतेही तीन गुन्हे व त्याला असणारी शिक्षेची तरतूद स्पष्ट करा.
5. Media should not only follow laws while reporting but also follow Ethics. Discuss the ethics that a journalist should follow while performing his duty.
प्रसारमाध्यमांनी वार्ताकन करताना केवळ कायद्यांचेच पालन न करता नितीमत्तेचे देखील पालन केले पाहिजे. त्यांनी आपले कर्तव्य बजावताना पालन करावयाच्या विविध नितीमत्तेची चर्चा करा.

SECTION III

Attempt any TWO questions out of **FOUR** (2 X 15 = 30 marks)

- 1) In context of some of the recent controversies, review the role of Central Board of Film Certification. अलिकडेच झालेल्या काही विवादाच्या संदर्भात केंद्रीय चित्रपट प्रमाणपत्र मंडळाच्या भूमिकेची समिक्षा करा.
- 2) Explain Article 19 (2) at length with at least two case studies. किमान कोणत्याही दोन खटल्यांचा दाखला देत अनुच्छेद १९ (२) स्पष्ट करा.
- 3) Explain the exceptions to Defamation as given in the India Penal Code. भारतीय दंड संहितेतील बदनामी संबंधातील अपवादात्मक बाबी स्पष्ट करा.
- 4) Explain the provisions of Contempt of Courts Act. Does this Act restrict the freedom of a journalist who covers the legal beat ? Take your stand and Illustrate. न्यायालयाची अवमानना संबंधातल्या तरतूदी स्पष्ट करा. हा कायदा न्यायालयीन वार्ताकन करणाऱ्या पत्रकारांच्या स्वातंत्र्यावर बाधा आणतो काय? आपण आपली बाजू घेऊन सविस्तरपणे स्पष्ट करा.
